

Orgány

Zang, fu, zvláštní orgány fu

Orgány

zangxiang = tvary uschované vevnitř, to, co je uschováno uvnitř a projevuje se navenek

5 orgánů zang – játra, srdce, slezina, plíce, ledviny

6 orgánů fu – žlučník, tenké střevo, trojitý zářič, žaludek, tlusté střevo, močový měchýř

zvláštní orgány fu – mozek, dřeň suej, kosti, cévy, žlučník, děloha

Orgány cang

nejdůležitější

obhospodařují a řídí chod organismu po všech stránkách – fyziologické i psychické

zhuštěná a ztvárněná forma kosmické energie pěti prvků

tvorí, organizují a řídí mikrokosmos člověka

iniciují a ovlivňují všechny procesy v těle

řídí přidružené fu, příslušné části těla, smyslové orgány, duševní i citový život

„úschovna“

Funkce:

uschovávají čchi – esenciální jingqi, jsou plné, ale nemohou se naplňovat

podílejí se na vytváření psychického a emočního života - srdce duch shen, plíce duše pcho,

slezina uvažování i, ledviny vůle č, emoce – vzájemně se překonávají (hněv mysl, mysl

strach, strach radost, radost smutek, smutek hněv)

řídí činnost smyslových orgánů

řídí další části těla

Srdce

Srdce řídí krev a cévy.

Srdce řídí ducha.

Srdce řídí cévy.

Kondice srdce se odráží na tváři.

Vnější vývodem srdce je jazyk.

Citem srdce je radost.

Tekutinou srdce je pot.

Srdce řídí jangovou čchi.

Čchi srdce je spjata s čchi léta.

Dodatek srdce je osrdečník.

Plíce

Plíce řídí čchi.

Plíce řídí pohyb vody.

Plíce jsou dvoranou všech cév.

Plíce řídí rozptylování a filtrování.

Plíce mají na starosti regulaci.

Plíce řídí pokožku a ochlupení.
Vývodem plic je nos.

Plíce řídí hlas.
Cítem plic je zármutek.
Tekutinou plic jsou hleny.
Plíce jsou stříškou orgánů cang.
Plíce jsou křehký orgán a nesnášejí chlad a horko.
Čchi plic je spjata s čchi podzimu.

Slezina

Slezina řídí přepravování a přeměňování.
Slezina řídí rození a ovládání krve.
Slezina řídí svalstvo a končetiny.
Kondice sleziny se projevuje na rtech.
Vývodem sleziny jsou ústa.
Cítem sleziny je přemítání.
Tekutinou sleziny jsou sliny.
Slezina má ráda sucho a nesnáší vlhko.
Čchi sleziny je spjata s čchi pozdního léta.

Játra

Játra řídí průchodnost.
Játra řídí uschovávání krve.
Játra řídí šlachy a vazivo.
Kondice jater se projevuje na nehtech.
Vývodem jater jsou oči.
Cítem jater je hněv.
Tekutinou jater jsou slzy.
Játra mají ráda pronikání a nesnáší zahrazování a stísňování.
Játra mají tělo jiné, ale funkčně jsou jangová.
Játra jsou tvrdý orgán, jejich čchi se snadno vzněcuje a proudí do protisměru.
Čchi jater je spjata s čchi jara.

Ledviny

Ledviny uschovávají esenci t'ing.
Ledviny řídí vodu.
Ledviny řídí nasávání čchi.
Ledviny řídí kosti.
Kondice ledvin se projevuje na vlasech.
Vývodem ledvin jsou uši a dvě jin.
Cítem ledvin je strach.
Tekutinou ledvin jsou sliny.
Ledviny řídí uzavírání a uschovávání.
Čchi ledvin je spjata s čchi zimy.
Dodatek ledvin: ming-men.

Orgány fu Žlučník

Žlučník řídí uschovávání a vylučování žluče.
Žlučník řídí rozhodnost.

Žaludek

Žaludek řídí příjem a skladování potravy.
Žaludek řídí rozklad potravy.
Žaludek řídí průchodnost a klesání.

Tenké střevo

Řídí příjem a naplňování se a řídí přeměňování věcí.
Řídí vylučování, řídí oddělování čistého od kalného.
Tlusté střevo
Řídí přepravu kalů.
Tlusté střevo řídí tělesné tekutiny.

Močový měchýř

Ukládá moč.
Vylučuje moč.

Trojité zářič

Přepravuje prvopočáteční čchi.
Přepravuje tekutiny a stravu.

Horní zářič je jako mlha.
Prostřední zářič je jako mokřad.
Spodní zářič je jako kanál.

Zvláštní orgány fu

Mozek

Mozek řídí intelekt.
Mozek řídí činnost smyslových orgánů.

Dřeň suej

Doplňuje a rozhojňuje mozkovou dřeň.
Vyživuje kosti.
Vytváří krev.

Kosti

Uchovávají kostní dřeň.
Tvoří oporu těla.
Odpovídají za pohyb.
Cévy
Cévy jsou drahami přepravy čchi a krve.
Cévy jsou nositelem informací z celého organismu.

Děloha

Děloha řídí menstruaci.
Děloha řídí těhotenství.